

Strzygowskio ir Warburgo idėjų transformacija komparatyvistinėje Baltrušaičio jaunesniojo meno istorijoje

Santrauka

Straipsnyje aptariamos Jurgio Baltrušaičio jaunesniojo teorinės ir metodologinės prielaidos, jas lyginant su kitų komparatyvistinei meno istorijai atstovaujančių autorių – Josefo Strzygowskio ir Aby Warburgo – idėjomis. Gilindamasis į lyginamąją formų analizę, Baltrušaitis jų istorinėje raidoje, siejančioje Rytus ir Vakarus, išvelgė ne for-

mų biologinės evoliucijos apraiškas (kaip teigė jo mokytojas Henri Focillonas), o jose slypinčių nepaliaujamų „prasmių“ kaitą, kuri niekada nebūna atsitiktinė, nes paklūsta meno formų raidos dėsniams. Jų turinį visada lemia konkrečios civilizacijos kultūros ir meno pobūdis bei unikali kultūrinė ir istorinė situacija, kurioje meno formos randasi.

Esminiai žodžiai: lyginamoji meno istorija, Josef Strzygowski, Aby Warburg, Jurgis Baltrušaitis, komparatyvistinė metodologija